

A T I Y E H N O

معرفی فیلم

گلاره رنجبر

روزنامه‌نگار

به همین سادگی!

فیلم «به همین سادگی» یکی از آثار رضامیر کریمی است که در سال ۱۳۸۶ ساخته شد. محور اصلی این فیلم روایتی است از یک روز زندگی زن خانه‌داری به نام طاهره. طاهره زنی سنتی و خانه‌دار در یک خانواده چهار نفره است که با وجود داشتن خانوادگی ایده‌آل از لحاظ اقتصادی و شرایط فرزندان، احساس تنهایی می‌کند. طاهره که نقش آفرینی آن را «هنگامه قاضیانی» برعهده دارد، در ابتدای فیلم بسیار شبیه به تعریفی است که در عرف مرسوم جامعه ایرانی از «زن خانه‌دار» ارائه و پذیرفته شده است. رفته‌رفته با پیش رفتن داستان، تصویر ابتدایی به سمتی تازه حرکت می‌کند و نکات ریزی در شخصیت این زن خانه‌دار نمایان می‌شود که نشان از تفاوت‌های این شخصیت با تصویر همیشگی ما از زن خانه‌دار دارد.

زنی که در لایه‌های درونی شخصیت معترض است اما در خانواده به میزبان انتظارش، مورد توجه فرزندان و همسر خود نیست. او نمایانگر زنی مهربان، ایثارگر و تمام و کمال در خدمت خانواده است. توصیفی زیبا که نشان از فداکاری‌های زنان ایرانی به منظور ایجاد آرامش در کانون خانواده و تربیت درست فرزندان دارد. فداکاری‌هایی که روزمرگی و تکرار، تأثیری روی آن نداشته و هر چند خستگی‌هایی ایجاد می‌کند، اما هرگز منجر به متوقف شدن آن نمی‌شود. فیلم «به همین سادگی» روایتگر یک روز کامل از زندگی طاهره است که به کارهای روزمره خود مشغول است اما در میان این روزمرگی، زنی را می‌بینیم که علاقه‌مند به فعالیت‌هایی غیر از خانه‌داری نیز است. طاهره در طول فیلم برای سرودن شعر و کشیدن نقاشی، دست‌وپا زدن برای رسیدن به شخصیتی خالق، خلایق و آفریننده تلاشی قابل اعتنا دارد. با این حال او تا صبح آغاز فیلم، زنی است که درست مانند فرشته به زندگی همه معنا می‌بخشد. زنی که تنها به دنبال توجه و تأیید خانواده است؛ در انتهای فیلم از دیدگاه مخاطب انسانی با هویت و دارای قدرت تصمیم‌گیری است که عدم حضورش بسیار مشکل‌ساز خواهد بود. «به همین سادگی» فیلم جزئیات است، القاء کسالت از طریق نشان دادن جزئیات زندگی یک زن خانه‌دار که در عین دور بودن از سنت‌ستیزی به هویت زنانه خود به عنوان یک انسان پی برده است و در طول یک روزی که مخاطب در مدت زمان فیلم او را همراهی می‌کند از کلیشه اشتباهی که برای او تعریف شده رهایی می‌یابد.

«به همین سادگی» از معدود فیلم‌هایی است که سعی داشته تصویری دقیق و درست از زن خانه‌دار ایرانی ارائه دهد و نشان دهد که زنان همان‌قدر که با اشتیاق و خودخواسته از پس تمام مسئولیت‌های سنگین خانه‌داری برمی‌آیند، می‌توانند به علاقه شخصی خود نیز توجه کرده و هویت خود را بیابند. اتفاقی که نتیجه آن خانه و خانواده‌ای شادتر، همدل‌تر و رفیق‌تر است.

۱۶

دوربرگردان

۶۶

پایه پای من؛ بی هیچ فاصله‌ای...

برای من وقت گذراندن با تو که در دانه قلبی و چراغ روشن و پر نور خانه‌مان، شیرین‌ترین بخش «خانه‌داری» است.

اینکه فرصت دارم تمام روز کنار باشم مراحل بزرگ شدن و قد کشیدن ات را تماشا کنم آن طور که نیک است و نیک می‌دانم؛ رسم و راه زندگی به تو بیاموزم و طعم شهد و شکر مادری را تمام و کمال بچشم. تو ثمره شیرین این خانوادگی و من مادر خانه‌داری که انتخاب کردم کنار تو بودن را و آرام و گرم و روشن نگهداشتن خانه‌ای که تو بالندگی را در آن تجربه خواهی کرد... من شیفته خانه‌داری و خانوادگی‌ام و شیفته اینکه تو در دامن خودم، پایه پای من، بی هیچ فاصله و وقفه‌ای، با به مسیر زیستن بگذاری و نگین درخشانی شوی در دل خانوادگی که با آمدنت رنگین‌تر و باصفا تر شود.

نگاهی نو به مفهوم «خانه‌داری»

این «وظیفه» نه؛ «شغل» من است!

اگر بخواهیم مسئولیت‌های اجتماعی را در قالب گروه‌هایی دسته‌بندی کنیم و یک گروه را به عنوان مهم‌ترین آنها اختصاص دهیم، بدون شک «خانه‌داری» در این دسته‌بندی قرار می‌گیرد. تصور زندگی بدون زنان خانه‌دار که مرکز و هسته اصلی خانه و خانواده به‌شمار می‌روند، ممکن نیست و این دلیلی است بر تأیید این امر که «خانه‌داری» از مهم‌ترین مسئولیت‌های اجتماعی است. فرارسیدن سوم نوامبر که در تقویم جهانی به نام روز زنان خانه‌دار نامگذاری شده، بهانه‌ای است که به مفهوم «خانه‌داری» پرداخته و نگاهی داشته باشیم به جایگاه، مسئولیت‌ها، نقش‌ها و نیازهای «زنان خانه‌دار» در جامعه ایرانی.

گزارش

پرتو جغتایی

روزنامه‌نگار

طرح بیمه زنان خانه‌دار که توسط سازمان تأمین اجتماعی تدوین و ارائه شد، کمک بزرگی به نشان دادن اهمیت نقش خانه‌داری دارد

شود که «خانه‌داری» شغل محسوب می‌شود و اتفاقاً شغلی بسیار مهم، حساس و حیاتی است.

اهمیت «خانه‌داری» قابل کتمان نیست

این جامعه‌شناس با توضیح و تعریف مفهوم خانه‌داری می‌گوید: «مکان صورت‌بندی نظری و ارائه مفهومی دقیق از خانه‌داری امکان‌پذیر نیست؛ چرا که تعریف این شغل در بازه‌های زمانی مختلف و به‌ویژه در زندگی کنونی که از سمت سنت به سمت مدرنیته شدن در حال حرکت است، مدام دچار دگرگونی می‌شود. در سال‌های اخیر و در شرایطی که تعداد زنان شاغل بیرون از منزل افزایش پیدا کرده، تفسیرهایی درباره خانه‌داری مطرح شده که برخی جنبه انتقادی داشته و برخی دیگر به تعریف و تمجید می‌پردازد. ارزیابی‌های مثبت و منفی همواره وجود دارد، اما واقعیت این است که هیچکدام از این ارزیابی‌ها و تعاریف نمی‌توانند اهمیت خانه‌داری را کتمان کنند.» صادقی با اشاره به اینکه سالیان سال ارزش کار خانگی در ایران نادیده گرفته شده، ادامه می‌دهد: «به‌رغم اینکه خانه‌داری در جامعه ضروری و مهم است، اما متأسفانه سال‌های سال به عنوان وظیفه‌ای تنها و تنها بر دوش زنان و مادران تعریف شده؛ در صورتی که در بسیاری از کشورهای جهان، به‌ویژه کشورهای مدرن و توسعه‌یافته ارزش بسیاری برای خانه‌داری به عنوان یک شغل قائل هستند. تمام واقعیتی که وجود دارد و باید به آن توجه شود نیز همین نکته است: اینکه بپذیریم خانه‌داری شغل است و باید برای آن مزایایی مجزا در نظر گرفته شود. خانه‌داری در تعاریف مرکز آمار نیز زیر

مجموعه هیچکدام از چهار گروه شاغل، بیکار، محصل و جویای کار دسته‌بندی نشده و این یعنی خانه‌داران که تعدادشان بسیار زیاد است، در زمره جمعیت غیرفعال قرار می‌گیرند.»

طرح بیمه زنان خانه‌دار کمک‌کننده است

این جامعه‌شناس تعلق نگرفتن دستمزد و بیمه برای زنان خانه‌دار را یک آسیب بزرگ برای جامعه زنان می‌داند: «باید پذیرفت با وجود افزایش تعداد زنان شاغل، هنوز هم درصد زیادی از زنان هستند که تنها شغل‌شان خانه‌داری است. این موضوع که هرگز دستمزدی به این زنان تعلق نمی‌گیرد و تا همین چندوقت قبل شامل بیمه هم نمی‌شدند، موضوع بسیار آسیب‌زایی است؛ چرا که منجر خواهد شد که زنان به حاشیه رانده شده و به موازات آن دچار افسردگی و یادگیر بیماری‌های روحی شوند.» صادقی معتقد است طرح بیمه زنان خانه‌دار که توسط سازمان تأمین اجتماعی تدوین و ارائه شد، کمک بزرگی به نشان دادن اهمیت نقش خانه‌داری و پذیرفتن آن به عنوان یک شغل ایفا کرده است: «باعث خوشحالی است که زنان خانه‌داری می‌توانند خود را بیمه کنند. این موضوع در درجه اول منجر به این خواهد شد که زنان خانه‌دار نسبت به جایگاه خود شناخت بهتری پیدا کنند. همچنین در تأمین و امنیت آینده این زنان تأثیرگذار است. ارائه خدمات باز‌نفسستگی به زنان خانه‌داری که از این بیمه استفاده می‌کنند، می‌تواند برای این قشر که خانه‌داری را در راستای ایجاد آرامش در خانه و خانواده، به اشتغال بیرون از خانه ترجیح داده‌اند بسیار مهم باشد.

زنانی که درصد زیادی از آنها تحصیلات دانشگاهی داشته و از مهارت‌ها و قابلیت‌هایی زیادی برخوردارند، اما عمرشان را در خانه وقف همسر و فرزندان خود می‌کنند و باری سنگین از دوش خانواده‌های‌شان برمی‌دارند.»

نقش زنان خانه‌دار را نادیده نگیریم

امروزه در بسیاری از کشورهای جهان، زنان خانه‌دار افراد فعالی به شمار می‌روند، اما متأسفانه نوع فعالیت، میزان انرژی و ارزش اقتصادی کار زنان ایرانی آن‌طور که شایسته است، روشن نیست. شاید اگر بخواهیم نگاهی منصفانه داشته باشیم باید به این موضوع توجه کنیم که همان فعالیت‌های روزمره زنان خانه‌دار مانند آشپزی، شست‌وشوی لباس، نظافت منزل و... اگر در بیرون از فضای خانه به عنوان خدمت ارائه شوند، باید برای استفاده از آن هزینه‌ای پرداخت کرد. حال آنکه ما اغلب از یاد می‌بریم مادران و همسران مادر نقش زنان خانه‌دار هر روز، بدون تعطیلی و استراحت ساعت‌های زیادی را برای انجام این قبیل کارها صرف می‌کنند. از طرفی نباید فراموش کرد زنان در بخش آموزش و تربیت فرزندان چه نقش ارجمند، خطیر و مهمی ایفا می‌کنند. توجه به آموزش و تربیت فرزندان تأثیر مستقیم در پیشرفت و متعالی شدن یک جامعه ایفا می‌کند؛ نقشی که همواره بر عهده زنان خانه‌دار است. فرارسیدن روز جهانی زنان خانه‌دار فرصت خوبی است تا به خودمان یادآوری کنیم که زن، محور خانواده و کانون محبت و دوستی است و انسان، به غیر از دامن پرمهر مادر و کانون گرم خانواده، مکان امن دیگری ندارد تا به آن پناه ببرد.

می‌دهد. به دیوارها عشق می‌دهد. صبح‌ها پرده‌ها را کنار می‌زند، نه به این خاطر که وظیفه اوست، او پرده‌ها را برمی‌دارد که به خورشید اجازه دهد به خانه‌اش برسد.

● زن، وزنه مهمی در زندگی است. زن اهرم است؛ که اگر نباشد، این همه وسایل و پرده و ظرف‌های شیک و پیک به چه دردی می‌خورد؟ ● تا حالا روی عنوان خانه‌دار فکر کرده‌اید؟ کسی که نگهبان یک خانه است و وظیفه او مراقبت از خانه و اشیاء داخل آن است. این عنوان از زمان‌های دور در کشور ما به زنانی گفته می‌شد که فاقد فعالیت اقتصادی بودند و وظیفه آن‌ها محافظت کردن از حریم خانه بود. به نظر، اسم جالبی نمی‌آید.

● بسیاری از زنان، به دلیل فرار کردن از این عنوان، به شغل‌های مختلف روی می‌آورند و شاید جلوی شوهران‌شان می‌ایستند که نشان دهند، آنها هم می‌توانند کار کنند و به اصطلاح دست‌شان توی جیب خودشان باشد.

حاضر، تمامی رفتارها، احساسات و درونیات زنان را با ذکر مثال مورد بررسی قرار می‌دهد و در همین بررسی‌ها، راه‌حل‌هایی برای بهبود شرایط روانی مطرح می‌کند. کلایی در ساراه این کتاب می‌گوید: «در این کتاب به دلایل ناراضی‌بانی زنان می‌پردازیم و کمی در مورد زنان موفق که به آن سوی پنهان‌ها پرواز کرده‌اند، صحبت خواهیم کرد و در انتها، خانه‌داری را به‌روز می‌کنیم. خانه را مانند برمودایی جادویی، تلقی می‌کنیم، به گوشه و کنار آن، سر می‌زنیم و رازهای خانه را بررسی و در انتها، نقش افراد مختلف یک خانواده را بازگو می‌کنیم. نقشی که با خوشیختی افراد مختلف خانواده پیوند خورده است.»

از متن کتاب:

● به راستی خانه‌دار باید خانه را درک کند. افراد خانه را درک کند. غذا را درک کند. به خانه عشق بدهد. یک بانوی خانه‌دار، نگهبان یک خانه نیست. وظیفه او پخت‌وپز و بشور و بساب نیست. او به طرف‌ها عشق

نیز هستند که هم به شغلی بیرون از خانه می‌پردازند و هم وظایف خانه‌داری بر دوش آنهاست. رسیدگی به مسئولیت‌های شغلی و در کنار آن رسیدگی به امور خانه، کار را دو برابر سخت‌تر می‌کند. تمامی این نکات که به آن اشاره کردیم سبب می‌شود تلاش کنیم راه‌هایی بیابیم تا «خانه‌داری» به کاری لذت‌بخش‌تر تبدیل شود. در همین راستا «فرانک کلایی» نویسنده کتاب «حال خوب خانه‌داری» تلاش کرده تا در قالب این کتاب به راهکارهایی اشاره کند که می‌توانند خانه‌داری را لذت‌بخش کنند. این نویسنده جوان با نگارش این کتاب توانسته به میزان قابل قبولی ریشه‌های ناراضی‌بانی‌های مرسوم از کارهای مربوط به خانه‌داری را پیدا کند و سپس با نگاهی نو و جدید خانه‌داری را تفسیر کند؛ نگاهی که سبب می‌شود تا خانه‌داری را لذت‌بخش باشد و حس خوبی به زنان هدیه کند. کتاب «حال خوب خانه‌داری» به زنان می‌آموزد چگونه در هر شرایطی از زندگی خود لذت ببرند و به دنبال پیشرفت و استقلال باشند. کتاب

حال خوب خانه‌داری

● پدیدآورنده: فرانک کلایی

● ناشر: گیلو

خانه‌داری را باید شغلی تمام‌وقت، اما بدون حقوق و مزایا دانست. بسیاری از زنانی که به خانه‌داری مشغول هستند به این موضوع انتقاد می‌کنند و معمولاً از این جریان گلهمند هستند. زنانی که تعطیلی ندارند، در معرض توقعات تمام‌اعضای خانواده بوده و در نهایت نیز خبری از حقوق یا اغلب حتی یک تشکر خشک و خالی هم نیست. همین موضوع باعث شده تا بسیاری از زنان از شغل خانه‌داری راضی نباشند. به علاوه، این نگاه که خانه‌داری را تنها مناسب زنان ببینند و گاهی آن را وظیفه زنان بدانند، نگاهی است که منجر به آزار و دلخوری زنان شده و مشکلاتی با خود به همراه داشته دارد. تمامی این مشکلات در حالی مطرح می‌شود که علاوه بر زنان خانه‌دار، زنانی

معرفی کتاب

- صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه (وابسته به سازمان تأمین اجتماعی) ● مدیر مسئول: روح‌الله عطرلیان
- سردبیر: زیر نظر شورای سردبیری
- عکس: پویا بازارگرد، پرتو جغتایی ● ویراستار: کورش اشرفی ● حروفچین: اکرم خاکپور
- صفحه آرا: کتایون رحیمی ● طراحی: میدان آرژانتین، خیابان احمد قاصیر خیابان دوازدهم، شماره ۲۲ ● تلفن: ۴۵۴۳۶-۰۲۱
- تحریریه: داخلی ۱۳۸ ● بازار گانی: داخلی ۱۳۲ ● www.atiyehno.ir ● چاپ: هنر سرزمین سبز

● یکشنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۱ ● شماره ۳۵۸